

Секція 4

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ СТРАТЕГІЙ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Андрійко В.І.

старший викладач кафедри німецької мови

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Слободзян Р.Д.

старший викладач кафедри німецької мови

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Юцкевич О.П.

викладач кафедри німецької мови

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

ПІСЕННІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Потреби сучасної міжкультурної комунікації зумовлюють необхідність лінгвокраїнознавчого підходу у навчанні іноземних мов. Згідно з цим підходом розвиток комунікативних умінь студентів відбувається в органічному взаємозв'язку з формуванням їх соціокультурної компетенції, адже мова є невіддільною частиною культури народу.

Завдяки розвитку комунікаційних технологій в останнє десятиліття значно спростився доступ до актуальних тематичних матеріалів, що відображають суспільні та культурологічні реалії різних країн. Серед широкого вибору автентичних матеріалів пісні мають особливо значний потенціал для розвитку іншомовної соціокультурної компетенції. Як відомо, одним з найбільш ефективних способів впливу на почуття і емоції тих, хто вивчає іноземні мови, є музика, яка виступає сильним психічним збудником, що проникає в глибини свідомості. Використання пісенного матеріалу у навчальному процесі дозволяє викладачу більш легко і ефективно знайомити студентів з іншою культурою, адже сучасна пісня відображає актуальні норми поведінки, звички, культурні та моральні цінності представників соціокультурних спільнот, їх судження з тих чи інших проблем, які хвилюють певну націю. Важливо зазначити, що автентична пісня є досить ефективним засобом навчання, що здатен суттєво підвищити мотивацію студентів до подальшого вивчення мови, полегшити засвоєння мовного матеріалу, розвинути необхідні мовленнєві навички і вміння.

Робота над автентичною піснею починається з її відбору. Саме відбір є найважливішою передумовою досягнення позитивного результату. Серед критеріїв відбору пісні можна виділити наступні: 1) відображення країнознавчої специфіки; 2) відповідність до теми заняття та мовна цінність (фонетичні, лексичні, граматичні, стилістичні аспекти); 3) відповідність інтересам студентів з урахуванням їх вікових особливостей; 4) популярність в країні походження (та поза її межами); 5) суспільне визнання авторів тексту, музики чи виконавця пісні.

Вагомим аргументом для активізації роботи з автентичною піснею є також наявність у вільному доступі в Інтернеті робочих матеріалів (пісень, текстів пісень, методичних розробок з різноманітними завданнями та вправами для різних етапів роботи над піснею), які й надають викладачеві широкий спектр можливостей для його використання у навчальному процесі з метою формування слухо-вимовних, ритміко-інтонаційних, лексико-граматичних навичок; умінь усного та писемного мовлення, а також з метою формування соціокультурної компетенції.

Серед шести знайдених і проаналізованих нами пісенних Інтернет-ресурсів ми виділили три, на які, з нашої точки зору, варто звернути увагу викладачам німецької мови. Дані джерела є досить різними за змістом матеріалів, але загалом відповідають наступним критеріям: 1) наявність пісні у вільному доступі в Інтернеті (відео, аудіо, текст); 2) наявність робочих матеріалів (методичні розробки, краєзнавчі матеріали, рекомендації щодо застосування, ключі тощо). Пропонуємо розглянути їх більш детально.

1. Стаття Долорес Родрігес Кемілан «*Lieder, die ein Deutschlehrer braucht*» [1].

У своїй статті «*Lieder, die ein Deutschlehrer braucht*» авторка надає список зі 110 музичних творів (для мовних рівнів A1-B2) з назвою пісні, її виконавцем, із зазначенням відповідної розмовної або граматичної теми, а також орієнтовного мовного рівня, наприклад:

Titel des Liedes	Interpret	Thematik / Grammatik	Niveau
1,2, Polizei	Mo-do	Zahlen 1-10	A1
MFG	Die Fantastischen 4	Buchstaben/ Abkürzungen	A1-B2
Da, da, da	Trio	Präsens	A1

З метою формування різних аспектів іншомовної комунікативної компетенції в статті пропонується перелік найрізноманітніших завдань для а) аудіювання (9 завдань); б) читання (7); в) писемного мовлення (17); г) усного мовлення (12); д) формування лексико-граматичних навичок (13). З їх допомогою викладач має можливість самостійно дидактизувати будь-який вибраний ним пісенний твір. Окрім цього для підвищення мотивації та розвитку креативності тих, хто вивчає мову, пропонується набір ігрових завдань (наприклад, мініп'єси, мінідіалоги, рольові ігри, скетчі за текстом пісні); пропозиції для проєктної роботи студентів (наприклад, складання списку хітів, виготовлення плакатів з біографією та творчістю виконавців, створення хору чи групи для виконання німецькомовних пісень та виступ перед аудиторією); завдання для роботи з відеокліпами.

2. Проєкт Інституту Гете «*Deutsch für Jugendliche. Musik*» [2].

На відміну від вищезгаданого джерела цей проєкт на вебсторінці Інституту Гете пропонує лише десять пісенних творів (9 з них рівня A2) із зазначенням виконавця, назви пісні і рівня володіння мовою, наприклад:

Die Toten Hosen – Unter den Wolken \ Niveau A2 (PDF, 272 kB).

Іншою відмінністю є наявність готових комплексів завдань для формування мовленнєвих навичок і вмінь аудіювання, читання, письма та говоріння, розроблених до кожної пісні і розміщених на 8-10 робочих листках. При цьому

вказується також режим виконання завдання: індивідуальний, парний чи груповий. Окрім цього додається допоміжний матеріал для роботи викладача, до якого входять а) ключі до завдань; б) текст пісні; в) вебсторінка відео пісні в Youtube; г) офіційна вебсторінка виконавця; д) коротка інформація про виконавця; е) підсумкова таблиця, наприклад:

Thema: Die Toten Hosen – Unter den Wolken

Niveau: A2

Lernziel: Termine planen und vorschlagen

	Sozialform	Aktivität	Medien/ Material	Lösungen
1	GA	Ergänzen die Mindmap	AB	Individuelle Lösung
2	PA	Besprechen die Fragen	AB	Individuelle Lösung
3	EA	Suchen die Wörter aus dem Lied	AB	Lösung: die Welt der Wind der Traum die Freiheit das Licht die Wolke der Weg der Kopf der Fuß der Schuh die Pfüte die Erlaubnis
4	EA	Ergänzen die Präpositionen	AB, Lied	Lösung unten
5	PA	Streichen falsche Wörter aus dem Lied	AB, Lied	Lösung unten
6	EA	Bringen den Refrain in die richtige Reihenfolge	AB	Lösung: 4 7 6 1 5 3 2 oder 4 7 6 5 1 3 2
7	GA	Besprechen die Musik	AB	Individuelle Lösung
8	GA	Beantworten die Fragen	AB	Individuelle Lösung
9	PA	Planen das Wochenende	AB	Individuelle Lösung
10	EA	Schreiben eine E-Mail.	AB	Individuelle Lösung

3. Вебсторінка LyricsGaps [3].

Ця сторінка є справжньою пісенною скарбницею. Вона налічує понад 230 німецькомовних пісень, які структуровані за датою додавання до ресурсу, виконавцем, назвою пісні, музичним жанром та рівнем володіння мовою: початковий, середній, просунутий. До кожного твору є відео в *Youtube* і текст для паралельного читання. Для інтенсифікації роботи над піснею розроблені спеціальні завдання на реконструкцію її тексту, які передбачають заповнення пропусків різного ступеня складності: від простого (вибрати необхідне слово з трьох слів), середнього (вибір слова із загального списку) і до підвищеного (підбір слова). Після виконання цих завдань автоматично отримується результат.

Загалом можемо стверджувати, що більшість музичних творів, що згадуються в одних джерелах, повторюються й в інших, що свідчить як про їх популярність, так і про їх цінність як методичного матеріалу для навчання іноземної мови. Поряд з цим необхідно зазначити і відмінності представлених Інтернет-ресурсів. В той час як *LyricsGaps* має найчисленніший вибір пісень, а «*Lieder, die ein Deutschlehrer braucht*» пропонує широкий спектр завдань для роботи з пісенним матеріалом, то «*Deutsch für Jugendliche*» надає зразки готових методичних розробок по конкретним пісням.

Отже, в підсумку можемо констатувати, що наявність багатьох пісенних Інтернет-ресурсів з одного боку підтверджує важливість і необхідність використання пісенного матеріалу у навчанні іноземних мов, а з іншого боку, значно полегшує роботу викладача під час пошуку і відбору пісень та розробки навчальних завдань.

Список використаних джерел

1. Dolores Rodriguez Cemillan: Lieder, die ein Deutschlehrer braucht [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docplayer.org/8329251-Lieder-die-ein-deutschlehrer-braucht.html>.
2. Deutsch für Jugendliche [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.goethe.de/ins/ua/de/spr/unt/kum/dfj/mus.html>.
3. LyricsGaps [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.lyricsgaps.com/exercises/filter/language/de/German>.

Бондарчук Л.М.

кандидат філологічних наук, доцент кафедри бізнес-лінгвістики

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

TERMINOLOGIA EKONOMICZNA W RAMACH KURSU «JĘZYK POLSKI JAKO OBCY» NA UNIWERSYTECIE EKONOMICZNYM

Анотація. У статті проаналізовано основні методи вивчення економічної термінології в рамках курсу «Польська мова як іноземна» в економічному університеті. Подано рекомендації щодо вправ та завдань, які практично апробовані під час вивчення цієї дисципліни в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана та відіграють важливу роль в опануванні фахової термінології економічних спеціальностей.

Ключові слова: економічна термінологія, вправи і завдання, польська мова як іноземна.

Abstract. The article analyzes the main methods of studying economic terminology in the course «Polish as a Foreign Language» at the University of Economics. Recommendations on exercises and tasks that are practically tested during the study of this discipline at the Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman and an important role in mastering the professional terminology of economic specialties are presented.

Key words: economic terminology, exercises and tasks, Polish as a Foreign Language.

Ucząc się języka polskiego, studenci specjalności ekonomicznych powinni zwracać szczególną uwagę na wąsko wyspecjalizowane słownictwo. Należy podkreślić, że fachowcy specjalizacji ekonomicznej muszą mieć możliwość korzystania ze środków leksykalnych nie tylko zrozumiałych dla innych specjalistów w tej dziedzinie, ale także takich form i wyrażen, które będą zrozumiałe dla zwykłych obywateli. Dlatego na naukę i poszerzenie słownictwa specjalisty należy poświęcić znaczną ilość czasu. Trudność w nauce języka polskiego na wydziałach niefilologicznych polega na tym, że osiągnięcie poziomu znajomości języka wymaganego do nauki słownictwa wymaga znacznego czasu, ponieważ język polski ma złożony system gramatyczny, dużą liczbę reguł gramatycznych i niuansów nie pozwala natychmiast rozpocząć profesjonalne szkolenie specjalistyczne. Zrozumienie terminów w języku obcym jest niemożliwe bez znajomości tych terminów w języku ojczystym.